Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера деза ★ ШИНАРА, 18 ФЕВРАЛЬ, 1986 ШУ. ★ № 21 (7212). ★ Мах 3 кеп.

Парте съезда сийна—овсаре къахьегам!

ДОККХА ЦIЕЙ ХИННА

РЕПОРТАЖ

КПСС XXVII съезда сийна хетадаьча субботнике даьа лаца бахьна Грозиерча «Электротрибор» яхача заводда долхлой деган гIодаьлна бар. Массанзахара хьажоь бе-заме ашарш. Къахьегама цIей дIадоладала хIинз а ах сахьат гарга хи я. Массанна кюкье белгала бе тIемен кIкахьегамен ветеранаш. Хьа-та уж 60 саг ва. Заводе сийлен традици а хинна дIаэттад кIахьегама цIей долча дийнахьа пенсе бола ветеранаш шоай хьалха хиннача бахьна моттигашка къахьега боагIолдар.

Субботника хетаьнь митинг хIоьлла ветеранай совета председателе Беленский Иван Васильевича.

— Советски пахьа дина самал я молларIа цIей хIинар создельнича къахьегаш белгалдоакхаш. IIхьа ер шу къаьстта белгала да вайна. IIхьа ашча, хастта вай. Дахьен столице хьаьлларгIа хьамсарца пяртс аргIанара съезд. Ас ветеранай цIеран гулбенаираш тIахьех тахан уьяьстта оьсарде къахьега. ХIаване сийлен декIар да хьинар шолхадаьккха болх бе.

Цехий, участкай начальникаша, динагIболча производственникаша къамаьлаш дуьмитинге. Цул тIехьа IIа берригзи шоай бахьна моттигаш ма дIоьуотт. Нийса бархI саьхьат даьнкад. дIадоладаьу къахьегама дн.

— Шн эзарн виъ бIаьн совгIа сар ва тахан заводе болх бен. Цар арахецарг-ьа 58.3 эзар сома маьха продукци. Хьа-та С. Данильянц керте латтача цехон О. Козырева, О. Агапова кулгалдеш бригадашен ккоььча байдаьлен электровнергецеи бергба болх, — йоаь партюкома секретара Галич Александр Владимировича.

— Таханарча субботнике даьха лаца хIанз ненсе бола тIемен кIахьегамен ветеранаи а хьийхб оаха. Вентиляцер, царех сийлен хьаьшний бе лаьрхIа дар, бакъда, цар массане а балхи спецовкаш тIайийгI, — разьа волаш дуьи профсоюзни комитета председателя заместителе С. Соколова.

Нийсача кугIарех латтача токарни, фрезерни, шлифовальни станокаш тIа болх бен боахк пенсионераш И. Беленский, А. Чистяков, Н. Лазин, В. Меркин, Е. Яковлев, А. Васильев, В. Куриглин, кхьбарашт.

Тхо тIадолх царех цхьаьнена. Из ва Беленский Иван Васильевич. Пенсе вахалехьа ше болх бабча станока тIа кхьахьегаш вооалл иэ. Цунна кхIс латт бригадир Агапова Оля. Цар кIамаьлата яздийгIача кхетадаь хала дац цхьан хана Иван Васильевича хинна ученица из йолгз. Хьа-та хIанз шоллагIа иш ца дарсIагIгIа цехе токарий бригадана из керте латта. Ветерана цхьаьнна дош туьдалдийгIад по. Станока тIера хьайоал кийча оаттах, туп тIехьагIа отделочни участие дайохьийт из. Хьа-та ОТК болхлоцна дика могаю из.

IIхьайта сахьат даьнкад. хIаьта дийнахьара нормах 69 процент дола балхаш дан бистедьнай заводе. ХIара сахьат массаза доал цекий, участкай начальникаша рапортеш тIел заводауправление малагIча участка мел балхаш дальд дахьайтан.

Эттара хIалхарчарца делкьеьл тIехьагIа шн сахьат даьлна дийнахьара норма хоачашъяьрах рапорт ду сборочни цеха начальника. Къаьстта белгалъяьнний ду цехера В. Буреев керте латта комсомольско-магирхой бригада. Цо нормал совгIа пиъ электрофотографически аппарат вIашагIгьеллар.

— БархIагIча цехе динагIчарех я тха участок, — дуьи тхона мастера Фомина Валентина Николаевне. Бакъда, тахан тхона «ахь» дальд ветеранаш, цар тхол хьалхагIа кхоачашъяьй дийнахьара норма, хIаьта ду тIа сонда дага а бан, — яхаш ветеранех доккхал деш дуьи цо.

— Тахан оаха лаьрхIадар ЭР-42 — эр яхь яхь электрофотографически копировальни аппарат вIашагIйолаш, бакъда, хIанзле 8 аппарат экспорте дIаьккхйта кийча я, — йоаь партюкома секретара уьяьстта оьсарде къахьега. Хьаване сийлен декIар да хьинар шолхадаьккха болх бе.

Цехий, участкай начальникаша, динагIболча производственникаша къамаьлаш дуьмитинге. Цул тIехьагIа берригзи шоай бахьна моттигаш ма дIоьуотт. Нийса бархI саьхьат даьнкад. дIадоладаьу къахьегама дн.

— Шн эзарн виъ бIаьн совгIа сар ва тахан заводе болх бен. Цар арахецарг-ьа 58.3 эзар сома маьха продукци. Хьаьта С. Данильянц керте латтача цехон О. Козырева, О. Агапова кулгалдеш бригадашен ккоььча байдаьлен электровнергецеи бергба болх, — йоаь партюкома секретара Галич Александр Владимировича.

— Таханарча субботнике даьха лаца хIанз ненсе бола тIемен кIахьегамен ветеранаи а хьийхб оаха. Вентиляцер, царех сийлен хьаьшний бе лаьрхIа дар, бакъда, цар массане а балхи спецовкаш тIайийгI, — разьа волаш дуьи профсоюзни комитета председателя заместителе С. Соколова.

Нийсача кугIарех латтача токарни, фрезерни, шлифовальни станокаш тIа болх бен боахк пенсионераш И. Беленский, А. Чистяков, Н. Лазин, В. Меркин, Е. Яковлев, А. Васильев, В. Куриглин, кхьбарашт.

Тхо тIадолх царех цхьаьнена. Из ва Беленский Иван

Деган гIоздьяна, торжественни хьале дIадоладир кхьахьегама цIей СМУ-4 чуйоагIачча Дзаурое Мурада кулгалдеча участке гIиллюнхоша. Кхаранена ховш дар шоай цу дийнахьа бергба болх малагIга ба, нох хьаьхургдар фуд. Машара фонде шоай мел ахча дIачухьожадергда.

Цудухьа Iуйрийна бархI сахьат а далалехьа дIаболабелар объекте болх. Корашта кнагаш тохаш, ез-езаа плинтусаш етташ боахк Товсултанов Мансура кулгалду плотникаш, ценаната штукатурна еш ба Зудилова Аллас кулгалдеча бригада болхлой, хIаьта арахьа а чухьяхьа а басарш, лак хьонхаш ба Нинишин Иван керте латта малярш.

— Кхеэткъеп ялх кварт-тира йола ер цIан цунах хетта тикси уьи деношка экспулуатаце дIаяла сашш да тхо, — яхаш дуьи Товсултанов Мансура. — Диса балхаш дуьхка дан, цудухьа дог тийша да тхо парте съезд болх бе йоалучуа денга объект нийса хургкалдар. Иза да оаха тIаийца социалистически декъар. Цунца бувзабена бола шоай бехнтоккам дика кхетабу тха гIиллюнхоша. Тахан цхьа цаI саг ваьсаш балха ара ца воалаш, хIаране кхьча деношкарчул хьинарегIа кхьахьега дош а денна.

СУРТА ТIА: гIиллюнхой коммунистически субботнике.

Р. АУШЕВА сурт.

ДОШ—АЬННАЧА

Наьранеовски района «Экажевский» совхоза коллектив лаьрхIа кийчьеннаьн ноже берригзи субботник тIехьиначча кхьахьегамца белгалдаккха а наха безаме. сакъердаме. дуьнкхача хана дицлургоаца ди санна хургдолаш иэ деаде а. Цу дийнахь дергдола дергира балхаш белгал а доахаш хIара производственни участко цийнай сатталаш кийча а яь сахьа дIабодаа механизаторашн. Царга дIадийгIача плата минеральни удобренеша подномрна еш ба Товчиев Бекхана «Знак Почета» орден леллаю коммунист Гайтов Татархани.

— Тахан цаI-ах балха норма е дош денна оаха — йоаь Татархаьа. Дагалаьлар ахочначдер уьов низ дIаахочъяьргIачарах тайша а да.

Коллективни подрядгаIа кхьахьегача йлата хьажжIаш кхесча звенова кулгалдеш ва из. Соахка план 10 центнер йолаш хIара гентара тIара 30 центнер фуайъьяьха гибридни хьажжIаш ччера цо. Оаьар дохадараи тIера лаьтта дIаьнийсларан махсан даьхачул тIехьагIа дIаде мара па дезаш, агротехнико йа мел дехар дан кийчьаьл Татархана уьк цера хьажжIаш дIаьоврйола 300 гектар моттиг дIатийша да тхо парте съезд болх бе йоалучуа денга объект нийна хургкалдар. Иза да оаха тIаийца социалистически декъар. Цунца бувзабена бола шоай бехнтоккам дика кхетабу тха гIиллюнхоша. Тахан цхьа цаI саг ваьсаш балха ара ца воалаш, хIаране кхьча деношкарчул хьинарегIа кхьахьега дош а денна.

СУРТА ТIА: гIиллюнхой коммунистически субботнике.

Р. АУШЕВА сурт.

Цхьа барт болаш

Субботник доккха кхьаьхгама цIей санна чакхдаьлар Нохч-ГIалгIай гIиллюн управлене еррига ча подразделенша.

Цу дийнахьа балха ара-ваьлар 7 эзари 800 совгIа саг. Царех 5 эзари 780 совгIа шоай массазарча балха моттигашка кхьахьеш хилар. Цар арахIцар 26,5 эзар сома маьха товарни продукци.

Управлене чуйоагIача «Чечингсгрейтранс» объединене водителаша дIа-ъха йитхар 15 эзар тонн тайп-тайнара гIиллюн материалаш. Хьаьта цу объединенера водителей 4 бригада болх бен хилар еходаьча доагора чотагIа.

Кхьаьста дика кхьахьегарца белгалъяьлар шоллагIча СМУ-ра Социалистически Кхьахьегама Турпал, СССР Пачхахьалкхен преме лауреат Хадижев Шамсудин керте лаьтта комплексни бригада. Цо хьоьыча материалий чотагIа 11 баьа сома маьха гIиллюн-монтажни балхаш дир. Цунца ахьа бахьна бола бир А. Эльдиева кулгалдеча яллаагIча СМУ-ча, П. Валовин керте латтача пхелагIча СМУ-ча бригадаша.

Шоаттдийнахьа кхьахьйга даьккха 23,8 эзар сом алапи шийттелагIча пятилётка фонде дIаьхьоьадир управление гIиллюнхоша

А. ШОВХАЛОВ.

* * *

«Чечингзатотранс» территориальни объединене водителей, гIулаккхечча нахьа массазара традици а хинна дIаэттад моллагIа цIей дика-ча кхьахьегамна белгалдоахIта. Цунна кхьаьта доза тедаза хилар дIадаьха шоаттдийнахьа, цаI санна барт болаш уж субботнике дIаьлаца арабеолар я. ВорхI эзар саг тIайийхаш цу дийнахьа балха спецовкаш. Объединенера тхога бахча хоамах цар дIа ъха бихьар 39.1 эзар тонн халкъа бахьана муьхь, дIа-ъха вигар 300 эзар совгIа пассажир.

Субботник долча дийнахьа 300 водителаша аходаьча доагора болх бен.

Массарел а дикагIа «цIеча шоаттдена» кийчо я ичаьа пассажирски автотранспортни предприяти. Цо лаьрхIа хиниччча совгIа. Цунца ахьа вигар 12 эзар пассажир.

Кхьаьста хьинаре кхьахьйгар У. Хасанов, А. Сетрокаиц К. Насуханов, А. Хулаков керте латтача водителей бригадаша.

Дукха балхаш дир объединене кхьахьегамхоша автотранспорта, бытовой помещеншна ремонт еш, коа-карта лостамаш деш.

Субботнике кхьахьйга дальникача даьхача лаца Машара фонде дIачуделар итт эзар сом ахча.

У. АЗАМАТОВ.

* * *

Кхояьча материалий чотагIа

— Грозиенски коа гIирс бечь фабрике верригаш а субботнике даьха доацаш юлар 740 саг. Царех 680 коа гIирс беш хилар. хIаьта 60 саг — фабрика коа карта лостам беш, тротуараш, наьхьаш гIоллеш. Цар арахIцайай 21 эзар сома маьха продукци. Из еррига а хьаьый кхояьча материалий чотагIа. Цу дийнахьа дальккача пятилетка фонде дIаьхьоьадьл.

М. ФЕДОТОВ.

ХЬАДЕР АЛСАМАГIА ХИЛИЙТА

Коммунистически субботника хьинареча вахтанна эттабер Россе къахьегамзой, вай общества мохь социально-экономически дегIабоагIнита сихдара юкье онда даьха лаца чоагIа лаьрхIа а балаш. 15 февраль ди машинаиъ-ершна, хIатташ яхьедераш, текстильщикаша, шахтераша, металлургаша,ф транспортникаша, гIиллюнхоша пятилетка гIулакха хIанзле дIаоттадьлча дIаэттадеш латтача кхоачашшка хьинар а хинна дIаэттар.

Советски наха парте XXVII съезда хетадаьл субботник. Цудухьа хьинаре сменаш йолча хана доагIар къаьстта чоагIа дIадехаш шоаш шоашта критически мах бора цар хьахинарий, бооранне, хьинаре болх вIашагIехбаккхар дуьха дIадахта дезаш дола. хIокхуьнгахьара къахьегама, коллективанна теркама кIаIхара тувла па Генеральни боакто а еш.

Общественни производствана интенсификаци е оарцагIдальнад дерриге халкъ къахьегама эффективность. Iилма-техницески прогресса дерга тIа лаккхар, байдаьлар, материалех, доагорах кхоме найда эпар, продукце дикад даим лакха хулга вIашагIехьдаккхар дуьхьа. Российски Федераце къахьегамхоша уж декхарш тIа февраль хьинаре сменаш йолаш мишта кхоачашдаьд дуьдаш я ТАСС корреспондентий репортажаш.

ЛЕНИНГРАД. Коммунистически субботник долча дийнахьа А. А. Жданова цIеррIча чемент дечь заводе хи тIа доаккхаш дар дуккха тоннаш муьхь кхуьхьа «Александр Старостенко» яха родкер. Съездаьл хьалха тIаийца хиннача декхарий доарIаме пункт кхоачашъяьй.

Кема чулатта дог хица хьалъюаш иизткъа мара хоалад-бIарга. Цхьабахьара, цу тайжача ритмана тIехьашна латт верфа ерригача коллективо карайиба сухал. Хьаьзара собати планиIа лаьрхIача хаьад цхьа бутта ах бутти хьалхатIа хинай.

— Технологически эIанарата цхьь цаI дакъа дисадаь предприяте организацеши е технически нердадараш юкъе да хьош, — аьлар КПСС XXVII съезда делегата, завода партюма секретара Л. Кузьмина. — Болх бе йолаелар автоматизированни системаш, гибки, кердкерда юха ницъеьш йола комплексаш. Еррига коллективанна бригадни методагIа бу болх. Донккхий толамаш дакъар цаь субботнике.

Хьаддина болх беш хилар «Кировский завод» яхача объединене конвейер а. Эгтана тIехьхара трактор вIашагIйоллача посте хьаIаенача. Хьаьта цу объединенера водителей 4 бригада болх бен хилар еходаьча доагора чотагIа.

Кхьаьста дика кхьахьегарца белгалъяьлар шоллагIча СМУ-ра Социалистически Кхьахьегама Турпал, СССР Пачхахьалкхен преме лауреат Хадижев Шамсудин керте латтача комплексни бригада. Цо хьоьыча материалий чотагIа 11 баьа сома маьха гIиллюп-монтажни балхаш дир. Цунца ахьа бахьна бола бир А. Эльдиева кулгалдеча яллаагIча СМУ-ча, П. Валовин керте латтача пхелагIча СМУ-ча бригадаша.

Шоаттдийнахьа кхьахьйга даьккха 23,8 эзар сом алапи шийттелагIча пятилётка фонде дIаэттад моллагIа цIей дика-ча кхьахьегамна белгалдоахIта. Цунна кхьаьта доза тедаза хилар дIадаьха шоаттдийнахьа, цаI санна барт болаш уж субботнике дIаьлаца арабеолар я. ВорхI эзар саг тIайийхаш цу дийнахьа балха спецовкаш. Объединенера тхога бахча хоамах цар дIа ъха бихьар 39.1 эзар тонн халкъа бахьана муьхь, дIа-ъха вигар 300 эзар совгIа пассажир.

Субботник долча дийнахьа 300 водителаша аходаьча доагора болх бен.

Массарел а дикагIа «цIеча шоаттдена» кийчо я ичаьа пассажирски автотранспортни предприяти. Цо лаьрхIа хиниччча совгIа. Цунца ахьа вигар 12 эзар пассажир.

Кхьаьста хьинаре кхьахьйгар У. Хасанов, А. Сетрокаиц К. Насуханов, А. Хулаков керте латтача водителей бригадаша.

Дукха балхаш дир объединене кхьахьегамхоша автотранспорта, бытовой помещеншна ремонт еш, коа-карта лостамаш деш.

Субботнике кхьахьйга дальккача даьхача лаца Машара фонде дIачуделар итт эзар сом ахча.

У. АЗАМАТОВ.

* * *

Кхояьча материалий чотагIа

— Грозиенски коа гIирс бечь фабрике верригаш а субботнике даьха доацаш юлар 740 саг. Царех 680 коа гIирс беш хилар. хIаьта 60 саг — фабрика коа карта лостам беш, тротуараш, наьхьаш гIоллеш. Цар арахIцайай 21 эзар сома маьха продукци. Из еррига а хьаьый кхояьча материалий чотагIа. Цу дийнахьа дальккача пятилетка фонде дIаьхьоьадьл.

М. ФЕДОТОВ.

ДАКЪА ЛОАЦАШ 500 САГ ВАР

КПСС XXVII съезда сийна 15 феврале хиннача Ергиегсозони коммунистическа субботнике хьинар айденна кхьахьйгар Грозиенски районна «Советская Россия» яхача колхоза бахьлоша, специалистанза, гIулаккхечча наха.

Цу дегаса дийнахьа 500 саг вар шо-шоай массазарчу экотгIашка болх бен. Хьаьта механизаторех кхьабарш шоай кохейнса юртбоахаш техника кийчьера дакъа лоаца бар. Цар тоа а яь мех мастерскера врачьяккар кхо трактор. Воккар кхашка 300 тонн органически удобреней дIайихьар.

Къахьегама цIей долча дийнахьа кхьахьга колхоза специалистанза, гIулаккхечча наха.

Цу дегаса дийнахьа 500 саг вар шо-шоай массазарчу экотгIашка болх бен. Хьаьта механизаторех кхьабарш шоай кохейнса юртбоахаш техника кийчьера дакъа лоаца из 800 килограмм дукхагIа я.

Комсомольское яхача юртара улицаш цIенъеш, тишаьш ауьш гулдеш, кхы тIа эпараш деш хилар юрта Совета депутаташ, активисташ, кхьбараш.

Субботник хиннача дийнахьа колхозхоца дакъяка цхьа эзар сом алапи шийттелагIча пятилетка фонде дIачудала оттадьл.

С. СУРХОЕВ.

Бераша а дакъа лаьцар

Хьамсарча парте съезда хетадаьча субботнике дакъа лаьдар Сунженски района Краснооктябрьски яхача юртара юкъерча шоаш школа педколлективи дешархошеи.

ШийттелагIча пятилетка фонде шоай алапех 132 сом лIадахийтар школьни коллективо. Хьаьта дешархоша пхи тоне гарга тишаьш аьшш гулдир.

15 феврале заняташ чакхъяьнначул тIехьагIа, хьехархой шоай дешархошца цхьана школа юкъ цIендеш, достам беш хилар.

Иштта уж хилар шоай юртта уллача колхоза — шоай шефашта — ковртол хоржача а кхыча балхашна а тIо деш.

Беграша а дакъа лаьцар

Хьамсарча парте съезда хетадаьча субботнике дакъа лаьдар Сунженски района Краснооктябрьски яхача юртара юкъерча шоаш школа педколлективи дешархошеи.

ШийттелагIча пятилетка фонде шоай алапех 132 сом лIадахийтар школьни коллективо. Хьаьта дешархоша пхи тоне гарга тишаьш аьшш гулдир.

15 феврале заняташ чакхъяьнначул тIехьагIа, хьехархой шоай дешархошца цхьана школа юкъ цIендеш, достам беш хилар.

Иштта уж хилар шоай юртта уллача колхоза — шоай шефашта — ковртол хоржача а кхыча балхашна а тIо деш.

IОАХАРИЙ— ЛИЙРХIАРЕЛ ДУККХАГIА

Дахача шерага кхаччаьца эттара тIехьалаттарашца доэрхIаш яр Шелюкски районе «Пионер» совхоза вочхаш йоаца жа леладу ферма. Даим меца дола хьайбаш доавзарца Iалашдаьар, Желаш а яьар. Цудухьа хоаначашъяьр паччахьалкхенга дулх а тха а дохкара планаш. Вlаь жийна тIехьа ихебир.,. 52 Iальар.

Вокъме цеюда директор веча, кхыча доакъошна а санна, дикна хувцадеар жа ледадечара хьал а.

Дlадоладелар тха жа Iуя бригадаш цIа дика болх бе хьаьнала къахьегардола, опыт йола пах а хьожабаш Чаьрхlаргара, — дуьи совхоз директора З. Идрисов.

— Цунца цхьана доладелар тешаме доакъара база хьае. Хьаьта «Чечениигушпинво» объединене хьаьлар совгIа баьсча лаьрхIа доакхдача завода хинна жел.

Дахача шера жа Iуя дIаийдар вокхагIа волча жа Iуно Зайнди Динамаева. Ший гIончашца — комсомолец а волаш волча ший вешийца Кавбекиеи Ималу Динамильхановеи по дIакъоастадир Iулаларга цамогаш долеи къьнеи жерч, царна метта дIачуйлар 50 совгIа къона жий.

Дика гIулакх а деш, дика доастадир цо ший жа. Ханпахьа йир искусственни осеменени, хIаьта из йир ахаш Iайи вокхаш бIаьстан юхьеи дахкарделар.

Жа дахкача намнанена динка, нийчьелар бригада: мела юхье дIаоттайир дукха хIама ца эшаш пин шера юхьам балла йола йеп, ча, сеаж, силосе. дIаоттайир ишта тха юхочам болдаш концентраш. Ший иэшага хьайир подрядни бригада жийна ч 110 Iальар.

Хьаьта хIанз бе жела чу уьк шера баь 216 Iальар. Уж дерригаш а цамогаш доацаш онда да.

— Планах хIара бIаь жийна тIехьа 105 Iальар яхебе безаш да тхо. — дуьи вокъме а цудухьа на. — дуьи 3. Джамаева. — Амма оаха доаш денгаш Iоахарий Iухьа хьажъоастаден хIара бIаь жийна йолаш 110 Iальар доагIа. Хьаьта тхо тийша да тхоай уж дуккагIа хилийта йиш хиларах — хIара бIаь жийна тIехьа 120 Iальар.

Иштта дахка доладелар тIехьагIа шозза дуккагIа хинна жа Iуй бригадаша тха жа леладеараша тIо де Iальхаб санманнашкан, совхоза халкъа тIайьхьонара группа член вола коммунист Нажмуди Хантемиров, шоферан — комсомольцан Алаш Дабачеев Iалдар Валиев Динхаеви. Уж хьажа а ховш хьожаш бе Iоахараша.

— Дерстача жена тIа да листа тха, — йоаь Э. Идрисова. — Тхо тийша да тачхаьлкхенга тха дохкара план а оахан тIехьхочачъяьргIачарах, хIаьта уж шера хьалхарча квартале пачхьалкхенга дулх дохкара план хIанал хьалха хоначашъяьй оаха. Из тха тодам КПСС XXVII съезда дола совгIат да.

М. МАГОМАДОВ.

ШИЙНА МОГАР ДАР-ХІАРАНЕ ДЕКХАР

Сом са новкъостийн дулха хьайбаш кхоачаш де. Бригаде пхийта саг ва. Дика ахча а эц хІаранс — бетта 300 сом. Цун соврІа, планаш тІехкхоачашъярах хІара бетта 200 сом премин а luy коллективана. Хіалта шера бабча балха мтогех кхы а 1300 сом лу. Белгалдакхка доагІа, тха бригадан коллективни подрядгІа болх беш йолуш. Цхьабакъда, иззал из ахча ши-шиттІа хьехилиш. Цундухьа хоаячет иза кхо ца беш кхъяхийча, тІехьхара хьехиннер бІаргадайча. Хіалта из дукхагІча девкъе уях тей-паро хул. Масала, соавха плен 135 тонн йолаш 171 тонн дулг тІехкхетйар оаха хьайбаша.

Цхьаза эзарнера кхоачаш іов уж тха бригаде. Оаха паччахьалхенна дулха дІетелача бежанех 370 килограммал кІезигаІга долаш цІехкхо а хІлийташ. Хаддаза йоакхо ю оаха дулх дакхкийтара дІадар да могга лоздара. Из тхона карагІа а доал. Масала, соавха центнер дулх дакхкергта 153 сом мара ДІадехьазар тха, планаІа 233 сом долаш.

Хіалта мишта карагІдаллар тхона из толам баккха? Бригаде совето хаддеза лех дулх дукхагІа дакхкера а цунга дІадар лохде йиш хулийта а таронаш, Из бахьан долаш кІогрpreп дулх тІехкхетйарга юкъера лаьрхІера 8,3 доакъара единица мара дІадехьазар тха дІаяхча пятилетке, план 10,3 доакъара единица йолаш. Хіамара район бІаргча пятилетка плен дІь шера кхоачаш бо денна. Ю кхин-кхин кхоачаш ю-шта нийс-денна. Іалашдаь доакъар во хиларах, цунна ткхм бара, хьайбашта дІаІуча хана кийчбера йоакхо ца ярах. Цхьаза хьайбаш латтъара гьянна Іалаш а дийя цигара фермашта хьатІехкхухьача хана, хіалта хьешка дуллаш из лаьтта Іолегадеш доадеш а хул, н. кх. дІ. Кхачан программа кхоачашъяра ма хулла доккхгІа дакъа юкъедахьа гІертаР вай мехка берргІача кхъхьегамхошъ шоай из дІакхоачар деш болх беш болча хана, ишта из гІулакх ла йиш йоацаш а да.

Тіехъхарча шерашка социалистически яхьс массала а хьялхалатташ хьайоагІа Ухозненсин шурий комбината тІоаи кІодаи йоакхха цеха Михайлова Клавдие кулгалду бригада. МалагІаш я колдесина толам баккхара кьайленаш? Кхъхьегамси производственни дисциплина ма тІоагІа хиар, хІараваР пийна тІадидила декхар цІена а массаса бекхтокхаме а хеташ кхоачайде гІертар. Хіалта лоарХіамечча фаторех цаІ я нах шовйлла ларбити цхьоагІон йоацаш хиларх. К. Михайловаг кулгалду бригада интернационални я. Уязза хьежаш ба гІалгІай, эрсий, нохчий, хІирий, эрмалой, кхыча къамех бола нах.

— СУРТА ТІА: бригада дикагІйола болхлоп (здравпункта аьттехьа) М. Дадаева, З. Томинина. бригадир, Къахьегама Сийлен ШІ-ча степена орденна кавалер К. Михайлова. Ф. Яндиева, А. Алиханова.

И. ПЛИЕВА сурт.

КЕРДА ОБОРУДОВАНИ ЭШ

Ілилман-технически прогресс сихъяраи производствакультура лакхъяраи наькъарІа

Цхьа ха яр тха коллектив района предприятенгта юкъе дакъе тІехьакхаччи. Дукха кріпка йора тхона продукци дика ца хиларах. Райове баха нах ханачъа маьхх йоацаш наст-наста бутар оаха. Лоха я яр тхахьегамеи производственни дисциплина, кулгалхой а бацар болх вІаштІехьбанкха хоош. Банъда, предприятена кулгалде М. Мамхоев оттавьлуп тІехьагІа гІулакхаш бокъалгІахьа дерза доладелар. Этгара хьалха из дІаІавлевлер дисциплинен порядоки чІоагІъярца, къаьсттса кІовсам лоаттабе ваьлар брак йола продукци аракъаррапца. Цунца цхьаи, дицдалитанзар иъьха йоахо елга. Цу дерригнех беркат дьлар.

Оаха толаме кхоачашІер 1985 шерара а пхьайттаІагІ-ча пятилетка а план. Цуз соврІа, цхоп бара режим тІоагІъярах 20 жар сома пайда бир предприяте. Хіалта этгара керттера тха котало хет сона тІехьхарча хана тха заводе йотташ йола ъьежаш ба, ахьна пахагара цхьа жалоба ца хилар. Цун а шиЙ бахьан ъьелаш да. Хіанз бодлхлоа ийду алаин дукхагІчу дайъе тийна да ларахецаш йолча продукце дилах.

Хьалхагіа а тахан а тха предприяте коа шийсенначча а доаладе мегаргдар. Амма, дерриг а хьанийча гІулакх сел дика а дац.

Полаш я проблемаш а. Уж хьахиара бахьан да цхьаъна кььяна хиларх. Боа бенъаш йолу машина йохаш дукха моттигаш ниЙслу заводе. Тха слесараша, ремонтниняша шоай денхаран цІена кхоачаш да дарах ниЙслу из? НиЙслур. Цар шоашта могар ду. Дийша вьяьначуьл тІехьагІа заводе ъьена дулха ха-ха ейе а, амма техникех дика кхеташ пахата болх хьабайта ховвш специалист ва керттера механик Чахкиев Беслан. Бакъда, цхьаъна ха хана дар гоовзалех Хамаа хилар. Хургдий, эпаш йола оахталан на хилча? Ду гІулакхо зе ду предприяте. Болх а сец, номенклатураГІа продукци арахецаш ва я лаш цхьаъна хана. Из хургдан машинан дІаотгайре. Ташкъа йолу ремонт ца йича ярййоацаш я маьхх йотта пишнаш а. Тоае еэараш, экспулуатаци яра ха чахкъьлнарин и Тіехкха цу ту гІулакха ха а на а ма эпий.

Шийттаалгіа пятилетка — ихом бара пятилетка хургьл. Партком правительствагІ белгалбаьккха лостам ба из. Кьайла сенна кхуьъьарга из, ихомбара режим керттІа лелаш хІанз, таронех биэза пайда йийш.

1980 шера денз йоллаъь, тахан а тІехь хьалъьяьлаиза я тараца доацаш хьоар лоаттаду цех. Из экспулуатаце дІалла еша ха чакхъьлнна нуьхий зама я. Бакъда, цу гІулакха дукха сагото еш баь цех хьалъьш бола Назранонски РСУ кулгалхой. Из бахьан долаш паччахьалхенна дикна зе хул. Хьоар галешка хьакхуьъ лоаде. Хіара ларе чу ах-ах килограмм иохедуе из Іодоасадеча хана. Хіалта хьоар тІадотташ а Іодоакхаш а дукха нах ма эпий. Из хургдинар цех хьалъьяьйоакхаре. Шоай дешь дай ерш бола гІишлоихой бекхтокхаме оза ха тІакхьаьчй, аьнна хет сона. Хіана аьлча, жоп хьадийкъдаларе ъьотте а хьалъьяьна хургьар керда цех..

Цхьакъна масал доаладергде ваЙ. Хьоар лоасана отделение могаша пІаз дукха улл из. Бахьан фуд? Шинеаш ема хилар. Лоадамбоаца хіама я из. Бакъда, керда шинеаш ца хилча дукха хьоар доа. Из доника беркат ца дойтара Іодаха хьоар хьагуде дезаш хул болхлой. Массаза а дав дарддий из...

М. МОГУШКОВА.
Назрановски мавкх ева завода болхло. пиртограпшваце секретара заместитель.

ПИСЬМО

• *Письмо кепатеха деце а*

ДЕГ ЧУ ДУЖАРГДОЛАШ

БЕХКТОКХАМЕ ЭЗАЙ

Соахка 29 декабре сай беранша Малгобенски района Ачалхоев ихь датехьа аравьлар со. Банъда «Назранъ — Малгобек» яхача маршрутагІа лелача автобуса билет эца Назранерча автостанце яхача, из дала па тугаш бокхка хьовзам бир сона кассира. Автобуса салона чу моттигаш йоллашъеха билет дохка тигацар. Хіалта, «Маса билет деккад оаша?», — аьнна хаьттача, во мел дар хьатІа а аьнна човхайбар со. Ооххера а автостанце цхьа болхлочоь новкъостоп а дь халла билет эца вІаштІелъдьлар, — ияду редакцера Назрановски района Пхьилайкъонгий - Юртарча М. Лиевас.

Из письмо редакце техначул тІехьагІа гучадьлар М. Лиевас дийцар бакъболгІа. Билеташ дохка на тигар я (автобуса чу моттигаш йоллашеха) кассир Вышегуровза. Цо бокъо йоацаш лелаш дь гІулакхаш уьк депошка дийцар Назрановски автостанце коллективна собране. Нахаца Іона хиларах а М. Пліневаіна билет дІа ца луш хьовзам барах а кассира Вышегуровайка строги высокор ньй. Цу тайпара моттиг кхы цІьяьха ниЙслойлийте балхара ДІайоакхаргІойла дІахайтад цунга автостанце кулгалхоша.

Оаха яздьачун лерагІа

«Наха фу эш хьажа»

Ишшта корта болаш яр уьк шера 9 январе «Сердало» тІа непатеха хинна рейдови материал. Цу тІа дуьцар Малгобенски района «Малгобенский» совхоза хьайбаш леладерий балха тІа ниЙслуча ихоачамбоацарех. Цун бахьан да, йоахар материала автораша, совхоза кулгалхоша хьайбаш леладерий йоакхо ца яр.

Цу хьакъьяьха редакцера жюп дайтад КПСС Малгобенски горнома хьалхарча секретара Т. Албакова. Цо яздуруьнгий корреспонденце тІа дийцар баьъхинъяьл. яхаш. Из йийгай «Малгобенский» совхоза партийни бюро заседане. Хьайбаш Іангара дахара гІулакх вІаштІехьдоакхкача цІенхаштта ГІалаташ ниЙсделайтарах совхоза директора, коммуниста Ш. Апазовна партийни бехн баьб. Хіанз боахама шуриготоварни ферме йоаттІача бесса ниЙчьяй цІе уголок, тоаьъ социалистически яхь вІаштІехъьяьккхара болх, ишшта ферма болхлошта мел эша хьалаи вІаштІехьдьлаьхл. Хьайбаш Іалашдьяь тайп-тайпарча доакъарца. Дьдоахаш латт балха тІа ниЙсделан кхьдола ихоачамбоацараш а. Из дерригга дарах карагІдьлар 1986 шера январь бетта паччахьалхенгга шура йохаяца йола задани кхоачашъе.

Ширдьаннача гІулакхашца—лира къовсам!

Медицинеи хьежа нахи

Унахлиено лорадара бокъо СССР Конституце тІа чІоагІъьлъй. Вайнга нахьа могашал лорадеш латт азарш медицинскеи учрежденеи, бокхий говзалаш йола медлионаш лораш, юкъера медицински образовани йолаш болх болхлой. Советски сага деш дола дерригга медицински новкъостал мах боацаи да.

Капиталистически механизарча польза яц ду таЙпара бокъонаш. Моллагіа таЙпа медицинеи новкъостал дой а, цунах мах тела беза цига, хіалта дукхагІчар яз бала таро йоацаи, сеЙлла дукха ба бокхка мах. Цудухьа, хьежача нахьа новкъостал леча ца бекача балац цхьабарш.

Масала, США бер деча хана кхалсара новкъостал дерг 3 азар доллар доаккх, цхьан мехех дийнахь — 160 — 250 доллар, аппендицита операни ерг — 350 доллар, сим дІабоакхкаи операци ерг — 500 — 600 доллар, дега операци ярг — 10 азар доллара ткхгчалца.

Вай мехка, аз ланхе ма алара, массе таЙпара медицински новкъостал мах боацаи ду, хіьаьта а, ницлу вайшиъ га тайп-тайпарча лазарашта дарба де хов кхаи хьежа нах болча ухарш.

Дунккха а дунхкагІа бола советски нах хьалхагІа дена ишшта бола хіьаьта дукхха барш шоашта бола тІаоттарах тиЙшаб, хьежача нахл дарба ца дарал сонгІа, дукхахъа хьалаша новкъа могашала кіезига а ца деш, хіьаьта цхьаъна яхь саг мегта новкъа ПІаргІоацаш зе деш хиларах.

Хьежа нах болча «дарба» дайте ухарашта шоашта ханнахъеи ниЙсеи дарба дергдола ха туллиЙт лорашта тІа ца а болхлш, цудухьа шоай могашал йоха а ю.

Хьежа нах геттара хьалха дІаІахча замалхьа болабенаб шоай «дарбаш» де. Юкъьяьна халъьа медицинаца бувзам хиннаб цар. Хьежа нах ньяьнарча. Россе а ишшта Ноохч-ГІалгІайчене а хиннаб — уж хиннаб шоай гІулакх хоппи дозалли бола нах, халъьа медицина методаш хиннаб цар лелаьяьрш, молцаша мегтеи пайда эцаи хиннаб тайп-тайпара бабцаи, овлаш.

Хіанзарча «хьежача нахьа» халъьа медицинада дувзаденна хІама дап, цар «дарбаЙ» методаш юхамачъяьхьа, пІалла а мегаргІоацаи, саг аЙп воахкхаш, цхьаъна ихмметтел вхи а. Ца.

Масала, хорша дарба деи хичча, къе денначча ЖІаленна начъьялха оасиле хьоврчаю, оалхьзара бІарг бъабг, нъьлелча психически лазарца дарба дара гиззех пайда эца, ремонтизм долча сога форда хьажкиге пиЙша мегта юкъе могаю лазар ду ишта дІадергдоаш, и. кх. д.

Капиталистически механизарча пользъяьхьлюкеи медицински новкъостал пІахкоачаш ца хиларах хьежача нахьа «дарбах» пайда эцара социальни овлаш да. Хіьаьта ваЙ мехка цу тайпарча «дарбах» тиЙша хІамара социальни овлаш да. Хіьаьта ваЙ мехка ду тайпарча «дарбах» тиЙша хІамара социальни овлаш да. Хіьаьта ваЙ мехка цу

КХОАНЕНГАХЬА БУХЬ БИЛЛА

Массаза тоам хул сона ухъаза веча. Ух моттигашна со жIийна хилгахь хIа мер на - е бозараш безараш. Дукха хIара денна яхар сацна ухъаза хулаш латтача хувцамаша чIоагIа гIадьяр.

Тхьо шу соа ха мара яр цу завода корпусашта лард елла. Завод хьайгахь а цун коллективе дегIайоагIнIгра а сона гуш хьажинга хIама да. ХIаьта тахан Нохч-ГIалгIайчене хьалхе лелаерех я ГI. Ахриева «Электроинструмент» завод.

ХIанз со ухъаза яхьчар завода болххоЙ гIозбьяшена хана. Профкома председателя Местоев Хьасана дуьцар шоай завода коллективо бьяхкача толамах. КПСС ЦК апрельски Пленума пеленгаш ахоачаш а еш, соахка 7 октябрь рапорт делар коллективо цхьаьнатIенна пятилетка план ихоачашьярах. Пятилетка тIехьХьара шу чакхдалале ухъаза арахIцар яхь миллион сома гаргга продукци. Бонкха лоархIам болаш дар коллективо ше арахецаш йолча продукце дукхали динкал лаккъь ца Iеш, ворхI тайна керда товараш арахецаш доладелх хилар дIасацаш хилар а.

Завода болх болабенна хьалхарча шерашка цун администрацин а партийни организацин а завода болх дIабахара, цунна эпшаш йолча тайп-тайпарча оборудование ян а Iеш, говзал йолча кадрай йоякхо а е езаш яр. Эпшаш бар инженерно-технически болхлоЙ, токараш, слесараш, фрезеровщикаш, прессовщикаш, дитейщикаш, ширтта кхыбола говзачаш. Массаза а юрта боахамца юзьяенна хинна а гIалгIай юрта Хьасарен-Вовзаре уж корабоагIаларга уйла е езаш а дацар. Уж вийче безаш бан моттигерча кагийча нахах, мехнарех. Бакъда из геттара хала дехкар дар. IIIакхка промышленни предприятеш ка болх бь ца хинна лоаманой мехнарий производства сферана юкъе озара новкъарло йора IIалхача заман тIехьаДисача IаьдалаIа. Цу гIулакхо биЙхна хиннача наькъа гIалгIай кхалхача дечоа дакъа дацар IIай доаркIаш хиннар цIагIара кхуьрг, е. дина хилча а, юрта боахам мара бацар.

Завода корпусаш дегIаяхкарца цхьана говзал йола кадраш жIйчьелга лоархIам бола дехкар дар. Завода дипрекцина а цу хана иезинга мара на хиннача паропрганизацена а цоашта ихоачандуьлургдолаш дехкар дацар из.

Цу гIулакха дожкIа новкъостал дир Назрановски района, кагий нах рааьа а болаш сомольски организацина. Цар хадданна ихетама болх дIакхуььар районерча кагрхошта, кхьюстта а мехнарашта юкъе. Хьалхарча хана, кагийнах рааьа а болаш балха бахка кийча хилар, говзалаш Iомае рааьа хилар гуш хиннадале, кхалнаха да тешаш санна тIаэнар шоашка яхар, цу хана а хьаьнача Iадатех муькъабаленна бола уж лоархIабацар заводе балха баха. Дале а дийнхача доазонал эггара хьалха тIехьовлара майра бараш а кобрабир. Эггара хьалха заводе балха бахьначарех цаI яр Арсаева Iайшет. Цунна тIехьХьа, хоагIертаво дале а, балха ба бахьнар цхьацца бола кхы кхалнах а.

ГIалгIай юрта массеех эзар сайо болх беш йола промышленни предприяти хьахилар, пяччахьлихенна по миллионаш сомий маьха пайда балар бонкнача лоархIаме хIама дар. Вайъца цул кIезнгагIа лоархIам болаш дац коммунистически кхетам бола, шиЙ денхар а бокъо а кхтешеи йола ера ворхI тайна керда товараш арахецаш доладелх хилар дIасацаш хилар а.

Завода болх болабенначу хьалхарча шерашка цун администрацин а партийни организацин а завода болх дIабахара, цунна эпшаш йолча тайп-тайпарча оборудование ян а Iеш, говзал йолча кадрай йоякхо а е езаш яр. Эпшаш бар инженерно-технически болхлоЙ, токараш, слесараш, фрезеровщикаш, прессовщикаш, дитейщикаш, ширтта кхыбола говзачаш. Массаза а юрта боахамца юзьяенна хинхача гIалгIай юрта Хьасарен-Вовзаре уж корабоагIаларга уйла е езаш а дацар. Уж вийче безаш бан моттигерча кагийча нахах, мехнарех. Бакъда из геттара хала дехкар дар. IIIакхка промышленни предприятеш ка болх бь ца хинна лоаманой мехнарий производства сферана юкъе озара новкъарло йора IIалхача заман тIехьаДисача IаьдалаIа. Цу гIулакхо биЙхна хиннача наькъа гIалгIай кхалхача дечоа дакъа дацар IIай доаркIаш хиннар цIагIара кхуьрг, е. дина хилча а, юрта боахам мара бацар.

Завода корпусаш дегIаяхкарца цхьана говзал йола кадраш жIйчьелга лоархIам бола дехкар дар. Завода дипрекцина а цу хана иезинга мара на хиннача паропрганизацена а цоашта ихоачандуьлургдолаш дехкар дацар из.

Ховш ма хиллара, цешеГIа ухъахулаш дац кхъьегIа ма толамаш, Ухъаза хьинар долаш кхъьегIарал соагIа, ше карайла гIулакх дезаш, из ихоачашдара верриге ше дIалуш хила веза. Ишта ва ала мегарда инструментальни цехера бригадир Халгуев ТIахIар. Итт шу гаргга я Халгуев заводе болх беш бо ва, 1976 шера аскаре гIулакх дь вавлча ученикалла ера из ухъаза. Дукха ха ялале инструментальщина чоалкане говзал я Iомаь болх бе волавелар. Цу хана дез шийна уллубчарна маьсал телаш хьавоагIа эIамсар. ПхьайгIтдаьча пятилетка план 1983 шера шоу йолх бетта ихоачашйр ТIахIара, хIанз из кхъьегIар ва шийтталагIа да пяччлена ихоалагIча шера чотах. Ваьт болаш, цхьоагIо йолаш Халгуева ше а, цун бригадерча новкъосташа слесарь - инструментальщина Газанев Махьмада, тонара Дзейтов Гилане, фрезеровщика Евлоев Мусас къьхьегараз заданеш 130—140 процент ихоачаньо бригада.

Кхъьегарамо массаза а сийленга ихоацаву саг. Из бакъду Халгуев ТIахIара вахаро а. Цкъа хержа IийнавацIар из Назрана горсовета, районни Совета депутатална. Уйхаза а шийна хьалхашна латта декхарш дина кхетазарна, наьха хаттанна оагIертIна кийча хиларца белгала ван эIамсар. Цудухьа Халгуев ТIахIир СССР Лакхенарча Совета депутатална хержар.

Вахара а болх бара а мел эпшаш дола ла IIамаш долаш ла заводе. Бакъда, мелла дIанйсленна гIулакхаш дале а завода администрацин парторгинзацен цIакхка йийъяц кхоане. Производство шерьяра, балха оьсарле лакхьара цхьа гIолам кIезнга хилар кхетаду уйхаза. Цудухьа администрацне, партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша чIоагIа терзам тIабохийт дуккхача шерашка болх беш йолча профессионально-технически училища балха, Училища болх беча шерашка бIаьш тайп-тайпара говзалаш йола болхлоЙ кийчьаь. Заводе ишта болх беш я техминимума кружкошан, болхлоЙ кагирхой школа.

Болхлой материалын хьал-ди хадданна дегIадар. Цар дагадогIа интернационально дуттагIаен а коллективина-ма а уйла чIоагIъялар — из да тахан вай къьсетта доаг-на. Дукхаха ча къьмех болча виканлет датташ я завода коллектив. Цхьа деззал санна барт болаш болу беш ба уж. Тахан уйхаза, вIийнйй уллуб болх бешбаа производстве хьалхаде лелаеш бола гIалгIай Б .Дахнильгова, А. Котиев, Ю. Шишалов, гIалгIай М. Гизатулин, ишта кхыча къьмех бола викалаш. Уйлаш а хьаьнаташ а цIаш хинара ихоатабаЙ цар бацт, ло таро хулийт царга хадданна котаолнаш яха.

Лакхьеннай цар говзал, оьлан тIара хуцдаеннад цар духовни вахар. Ло тешал ду моллагIча декхарах а завода кьона коллектив доврхIаерзхилархь.

Ахьмад ВЕДЗИЖЕВ,
яздарх.

Гойтара агитацех

ХУВЦАМАШ ХИННАДАЛЕ А...

Дукнкача хана тIехьаюсаРашта юкъе а йолаш хьайоагIарех яр А. Шерипова цIерагIча Грозненски механдьяча чанкдоахача завода коллектив. Бакъда, ух тIехьарча юкъа дикагIа оагIорахьара хувцамаш хиннад предпризте. Дикка лакхьенай къахьегама овсарле, нах балхара, кIезнгагIа дIабувал, тоалуш доагIа коллективера морально - психологически хьалаш, ух хувцамаш къьята гуш да.

Дика къахьегара, социалистически яхь цIерагIа йоархIаяра нах сюрдагIахьара гIо деш я гойтара агитацин. Цхьа-ша цу хьалха теттара всала яр заводе идеологическа балха на бехкокамаш участок. Цига нийслуьа хкоачамбоапарех массехказза яздьадар периодически неклайозан тIа, цунна конструктивни критика ен, коачамбоапаран гучадоахаш, уж нийсдалийтача партийнни комсомольскни болхлоЙ цIерш йоахаш.

Гойтара агитаци хIанз ух тIехьхарча хана тоаьь хилара тешал дер дукнха белгалонаш я заводе.

Цхьа-дале, из дика кердалькхкай, цун чуложаш хьадгагIа бе. Гуччаьха йоалл социалистически яхьа экран, яIара дийнйъа Дагийлу цу тIа итогаш. Хоза нийчьадь социалистически декхараш. Гойтара агитацне средствашта тIайола йоккха стенд, хетатехьа, еррига объединене а дикагIъярех дархIа мегарйолаш я. Цу тIа къьята хьайоху «КПСС XXVII съезда — къьнарча къьхьегама 27 денадал» яхча девизагIа цехий коллективашта юкъе лоаттаеча социалистически яхьа лелам. Партте съезда сийленца знакъадакара, къахьегама овсарле ма могга лакхьара, продукцеца дIадодар ма хулла лоздар, дерригнена яхом бара, хьурмат дара тIехьхеча лозунгаш транспаранташ а да цу тIа.

Къахьегаренн производственни дисциплина чIоагIа-ра. балха хьалаш лоархIа-ма, къахьегамцара пяхьа безам сообакхкара денней цIенхаштта терно е бьянна заводе ух тIехьарча хана. Бонкха лоархIам болаш я цу хьажъехьа кийчьеш йола гойтара агитаце доагIа: хьажъехьа тIехьожама сигнал, плакат отдала уйла. Хьаьта, партюма секретара заместителя В. Бороденкос ма аллара, дергига тийна да гулдалхой кIиннатерах, партийни организацей секретарий, активнистий хьинарех, гIулакхаш дог ларзаш уж хиларх.

ХIанз а болаш да кхы тайпа кхоачамбоапаран а. Ишта, масала, из е воох стенд кийчьеча хана цIъьаза лидер цех хьабболаш пайда мелларга да хьагойташ из хулгга Iаладидар. Хьазнгарда вай проходнойна уллуб латта ишъа стена- Хоза нийчьаьча цу тIа хьалтехад заводен цун смежника— В. И. Ленина цIерагIча ГНПЗ-ен коллективай социалистически декхараш, цу е воох хьолах-мех нарагIдийнарах хьахьоа-ках данеш я дIаьзъяь, цхьан дешаца дьяна а, колективина пеоабла лоаттаеча хоаман ду «молнеш» тIа. Уж а хадданна кердайоах. ХIанзъа хьалтехача «молнеш» тIа бубш. масала, яхье хьалхабаллина. Вот. Стенда-ца кертте латтача бригада болхлоех. Цунна уллуб хьалтеха доалл нерда дрядьина «Неблучшим» яха дукха тIрах йола объединене гаьет.

Дукха ха ца заводе даьуган нийчдара производство вIашгIъьелга, бакъда, производственни гIулакхаш кхоачандеча даьъье бонкха лоархIам болаш я из. Хьаьта цу сел бехкокамеча участке Iалашъяь гойтара агитацна дог деладергдолаш яз. Нагахча санна номераш 39—6 а 19 йолча установкашка социалистически яхьа лелам, балха хьалех дувца материалаш иезнг-дукха вIашгIехьхьалаге, коллективна гIулакхех дувцаш цIъьяхха стенд, плакат, «молнеш» нийчьяьш номераш 18 а 19 а йолча установкашка. Художникаш Iаш, материалаш ш, Iаьш Iаьдинаш доах уллуба. Хьаьта, партюма секретара заместителя В. Бороденкос ма аллара, дергига тийна да гулдалхой кIиннатерах, партийни организацей секретарий, активнистий хьинарех, гIулакхаш дог ларзаш уж хиларх.

ХIанз а болаш да кхы тайпа кхоачамбоапаран а. Ишта, масала, из е воох стенд кийчьеча хана цIъьаза лидер цех хьабболаш пайда мелларга да хьагойташ из хулгга Iаладидар. Хьазнгарда вай проходнойна уллуб латта ишъа стена- Хоза нийчьаьча цу тIа хьалтехад заводен цун смежника— В. И. Ленина цIерагIча ГНПЗ-ен коллективай социалистически декхараш, цу е воох хьолах-мех нарагIдийнарах хьахьоа-ках данеш я дIаьзъяь, цхьан дешаца дьяна а, колективина пеоабла лоаттаеча хоаман ду «молнеш» тIа. Уж а хадданна кердайоах. ХIанзъа хьалтехача «молнеш» тIа бубш. масала, яхье хьалхабаллина. Вот. Стенда-ца кертте латтача бригада болхлоех. Цунна уллуб хьалтеха доалл нерда дрядьина «Неблучшим» яха дукха тIрах йола объединене гаьет.

Дукха ха ца заводе даьуган нийчдара производство вIашгIъьелга, бакъда, производственни гIулакхаш кхоачандеча даьъье бонкха лоархIам болаш я из. Хьаьта цу сел бехкокамеча участке Iалашъяь гойтара агитацна дог деладергдолаш яз. Нагахча санна номераш 39—6 а 19 йолча установкашка социалистически яхьа лелам, балха хьалех дувца материалаш иезнг-дукха вIашгIехьхьалаге, коллективна гIулакхех дувцаш цIъьяхха стенд, плакат, «молнеш» нийчьяьш номераш 18 а 19 а йолча установкашка. Художникаш Iаш, материалаш ш, Iаьш Iаьдинаш доах уллуба. Хьаьта, партюма секретара заместителя В. Бороденкос ма аллара, дергига тийна да гулдалхой кIиннатерах, партийни организацей секретарий, активнистий хьинарех, гIулакхаш дог ларзаш уж хиларх.

Хьаьта а болаш да кхы тайпа кхоачамбоапаран а. Ишта, масала, из е воох стенд кийчьеча хана цIъьаза лидер цех хьабболаш пайда мелларга да хьагойташ из хулгга Iаладидар. Хьазнгарда вай проходнойна уллуб латта ишъа стена- Хоза нийчьаьча цу тIа хьалтехад заводен цун смежника— В. И. Ленина цIерагIча ГНПЗ-ен коллективай социалистически декхараш, цу е воох хьолах-мех нарагIдийнарах хьахьоа-ках данеш я дIаьзъяь, цхьан дешаца дьяна а, колективина пеоабла лоаттаеча хоаман ду «молнеш» тIа. Уж а хадданна кердайоах. ХIанзъа хьалтехача «молнеш» тIа бубш. масала, яхье хьалхабаллина. Вот. Стенда-ца кертте латтача бригада болхлоех. Цунна уллуб хьалтеха доалл нерда дрядьина «Неблучшим» яха дукха тIрах йола объединене гаьет.

Дукха ха ца заводе даьуган нийчдара производство вIашгIъьелга, бакъда, производственни гIулакхаш кхоачандеча даьъье бонкха лоархIам болаш я из. Хьаьта цу сел бехкокамеча участке Iалашъяь гойтара агитацна дог деладергдолаш яз. Нагахча санна номераш 39—6 а 19 йолча установкашка социалистически яхьа лелам, балха хьалех дувца материалаш иезнг-дукха вIашгIехьхьалаге, коллективна гIулакхех дувцаш цIъьяхха стенд, плакат, «молнеш» нийчьяьш номераш 18 а 19 а йолча установкашка. Художникаш Iаш, материалаш ш, Iаьш Iаьдинаш доах уллуба. Хьаьта, партюма секретара заместителя В. Бороденкос ма аллара, дергига тийна да гулдалхой кIиннатерах, партийни организацей секретарий, активнистий хьинарех, гIулакхаш дог ларзаш уж хиларх.

ДОАВОЛДЕ ЦХЬАРА

Тахан 38 шу дуз (1948 ш.) СССР-аи ВНР-аи юкъерча доттагIалах, цхьана гIулакхаш леладарах, вIаши гIо дарах долча договора куглаш яздаь

ХАНО ТЕХКА ЦХЬОАГIО

Вlаьсти дилла а ъьалха йоал Венгре. Из гаргагIотар духхьала вlаьстен гIоалина, ийнза ъьа ухъаза; Ин юхьь вlаьстан юхьь юьзаенна я республике ятташ шерашца чуложаца хана пар арглаьна ше шу дизар мехка торжественно белгалдоаш санна лоархIам. Хlмеча исторически события тешша. Мохк социализма новнъа деглаьзара доархIамеча цу тайпара а, собственнаца Iар яр доттагIалах, ишъа гIулакхаш леладарах, вlаши гIо дарах долча советско-венгерски Договора куглаш яздар. Цу пачхьалкхенашта юкъерча соглашение дукхача дакъе влияни йир воацал долча шин мехка вахара, хьайийлаше Советски Союзан Венгренен юкъера гIулакхаш дегIаяхара керда нъьхьа оагIув.

ВНР дукнкача промышленни предприятеша а денка тIадиця а хинна дIаттал. Хlара шера, иу лоархIамеча исторически документа кулгаш яздь шу-дуза ди гаргагIертача советски партийно-правительственни делегацин а тIоаьйнаш

БАРКАЛ, НОВКЪОСТ АРТИСТ...

ЛЕНИНГРАД. Министра ламестителя Калмгна роль «Тезькъара посетительэ» эхача В. Добороцева пьеса тIара оттальча передача спектакля повзаю СССР халкъа артиста Кирилл Юрьевич Лаврова. М. Горькс цIеркIуча Донской драматическ театра колдаллача КПСС XXVII съезда хетаю из спектакль.

Нравственни хоржаш бара проблемаш ильзаташ шиI эрительаташ новвисотаз ду актерс сцене дель ца Iеш, — вахаре я. Дика доттагIа волча болхаш санна болх из волча новвисотаз е хьекам эпарал. Шиl механ хошш артиста тIаьIлачаш КПСС XXVII съезда хетаю из спектакль.

Нравственни хоржаш бара проблемаш ильзаташ шиI эрительаташ новвисотаз ду актерс сцене дель ца Iеш, — вахаре я. Дика доттагIа волча болхаш санна болх из волча новвисотаз е хьекам эпарал. Шиl механ хошш артиста тIаьIлачаш СССР Дахкехьарча Совета депутата мисседа геттара дика тарлуш да из. Хьаьта дуккха ха Iоаилаш КПСС XXVII партийни съезда делегатала керман Кирилл Юрьевич.

Донскача драматически театра сцена, хоаьалачча долота юхье Кирилл Юрьевич Лавров ца Iешаш яхача спектаклеча Владимир Ильич Ленина образ. Из роль Хьаьта Iоаилаш Ленински премия ешиI хетар.

СУРГА ТIЕ: «Юхье дена юха дешаш яхача спектаклеча сценаза. В. И. Ленина» роль Iоаилаеш ва СССР халкъа артист К. Ю. Лавров. Шадрина роль лоаьаеш РСФСР заслуженни артист А. Ю. Толубеев ва.

Ю. БЕЛИНСИЙ сурт. ТАСС фотохроника.

Вахара хьисап—советски

ДЕНАЛ

1985 шера февраль бетта доккха хатар хинар. Назрановски районе Знаменскоюрт-Юрта Кошевой Олега цIеpагIча улицагIа вахаш волча Мутаевех Нариса цIаьIа. ЦIаьIла цIи яьлар цIенах.

Оарцагlвоалаш саг воаш, шоаш фу дергда ца хоьш хьунгар яламита ши бер. Иlезиг-дукха гулдуш кога гулбелар нах. Бакъда, массавар яиш еха а, доагаш латтача цIен фу дергда ца хоьш а вар. Уйлаш е дукха ха а вар. Цу минута ма хуlий цIеpацера хIома.

Улина тIа гIолла хьаьвоагIар уг юрта тахаш волча Заьмсар Мутаевех Мусев. ЦIенах хьаьлхуьа кIор бIаргабайча, коа чухьийлар из. ЦIаI дар хIанз цуна дагадьалладеш цу цIарIа сag виI хьажар.

Воддаше наIара тIакхиттар заьмсар, Бакъда, из дIахьайла яр. Мlарра теха кагиш виI. ЦIагIа ер цIачуьхкаше, цIера алан юкъе дегIа тIа хиталге а, шийна хола совгIаг даьд Мутаевех — бер Iоаилаа иlахтарбалхкад.

— Из даьр чоттагIча саг дергдар-да, — боьл Мусевс. — Саг нахага ю деча, хатар кхьалъача лечькъан хила яиш яц. Со-м фуначгIа хиннадале а, дийна висав. Со чуийкхавсепаре, из аравёна кIаьIк лергбар.

Денал, эдел, долаш ше хилар хьагойтаз Мутаевех. Советски нагирхоl самаз я из, Iоаилаа тIа кор а оттабий, хийла иlалхарвоаьих цар, вIалла вовзаш вовцар.

Хlаьта деналах аьлча, из дохкаш-цаш дап. Денаl сагга дегIаца хул. Вай Советий мехка нагирхошта из чIоагIе гIо ду цIагIа, школе, Советски Эспаре.

Мувса эскаре гIулаьх да а вахна цIавенавар 1984 шера. Цига ше яьккхача хана а даккха гIалат доацаш, гIадилла дехкар диззе кхоачашцеч чакхьяьхиша из.

Даьхенна хала ди тIаэтта-ча, Мувса санна барашца юхьIаьрхьерьяьри.

Х. АУШЕВА.

МОТТ—ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРА БУВЗАМ

«Сона сенна беза из, англійски?» — реъза вовцаш уйла юкIаьнко е йиlирс, хьалхашка хьадIидар чIагIдар кхьча мехка меттаца учебник а долаш, дера новкъостаIца ловаш боахкаш гIадеза дегтуча цIогIарчех хьагаш из а дувгIаш. — Вешта а яцар уьхаза мукъа ха, хьаьта уьхаза Iо а хаина ницеа йовца гIаголлаш Iомаеш вагIа веза... Из боацаш а тептара дика тарлу са хьаьта, из яхар массанс а дика кхетаду, хIаьта, нагахьа санна довзод дехьа вахь везаш мотт-тер ницеой, уьдур переводчаш ма хуттий цига».

Хьедувза цIьана хьожарга вай кхьча мехка мотт хIана-Iомабе беза, дукха миллионаи болча школьни-кашта студентагтеп кхьча мехкий метташ хьехара печчахьалкхенга Iалымаге дукха яхча Iа хIана ухийт.

Кхьча мехка мотт Iомабаро новкъостаI ду шиl къаман мотт дикагIа бозаз-а яхетабе а, цун-баишалонаш, бIаькел, кхьча метташца ницеойча цун совгIе малагIа я хаз. Из ца хоI, бонъошца иlоагIрга яхетадулургIад из мотт лелабеча мехка литературен культурен, хIана-кIаьIча, перевода массиза а «Башlтехьдалаш оригинала художественни дикалаш ницеон ницеза» хьоанна. Пушкина поэзе IIьалъе тоаьал бозаз-а, Iомабе раме цуькъаха европейашна Iа ца яхоачаш юс. хIана аьлча, метташ структурган бебе хиларо новкъостаIо из ца ницеа ма арза, сингха чудозаца-а цIоагIрга, шиl суртгIебет, музыкальностга а йолаш пе-ревод яра. Хlаьта Пушкин юкъе ца уьлча, эрсий литература фу я?

Кхьча мехка мотт Iомабар, муъзаIа, бонъха экономически политически доагIаш Iам болан хиннад. Эзараш советски специалистан а да вай Дахен доазоеп араьха IIьалъеташ: уж-ба гIиппон-хойн йорыш, геолагаи а хьехархой а, мехкашта чакхдоахараш артисташ, дуккхача кхьча профессей виkалаш. Цигара мотт ца хоьш хиlча, болх булгурбаро. Чоалаше операци-еш йоалла хируг мишта хургбар, кхьметтел секундал а иlезигагIа йоала ха ницента вахарах хургбар кхьоачаш. Шийна Iа-Iомабе хаттар яхоачаш. Из ца хоI, ша дагIа-эцаш болча мехка Iомабе маз тела беза переводича балахаш, IIакхха царга валотаца дакхIача пхоза дукхагIа маз бода, хIаьта доазод лехьарбаргаш аьча ларкIа хоьш ма биl.

Iилма-технически информаце боарам мичча-бесса балле а, переводичаш цун тептаташ тIелъаьхкелургбоаган, сел сиха йоихка хул (хIара 5—7 шу массаза доал шозза йоихкагIа хул из ма дарра кьича). Хьаьта квалифицированни специалист шиl балха тIа шиl Дахьене меттел, доазод дехьа а Iилманга вагIагIаьнарашца гучудаьлинаш малагIа Iамаш да хоьш хила дехкарийна, ва, хьедийла дайнар хьаделла па-тертари проблема кхьоачаш рационализеца доаладеш-наьхьаш дахари духьа. Компьютераш вай вахара юкъе-йоалараш английски метта доархIам лаклху, хIана аьлча цIеттера ваш-ницеа метташ — форттан, бейсин, алгол, кьыдараш — из дарде а лаьца хьедьа да, тIакхка из Iомабана а барбан.

Цигара, ма гарра, кхьча мехка мотт ца хоьш хиlча, массаза а далаш вIаштIехьа гIулаьх хеттача тайбара тIакхдаккха.

Вай республике кхьча мехкий метташ специалистан Iомабеш я Л. Н. Толстой цIеpагIча Iочу-ГIалгIай паччахьалкхен университета романо-германски филологе факультет. Кхо отделена я факультете — английски, немецки, французски меттай. Цар кийчбу, квалифицированни характеристикага хьежжа, школашка, вузашка, Iилман учреждешка, массени информаце средствай систем мехкачча болх бе дьахьа болча филологаш.

Кхьча мехка мотт иlоагIга Iомабар чоалхане дехкар да, цудуьза. Факультетера дешара процесс аудиторен шо-ншап кхьаст-кхьастан беча балха бе-беча дуккхача тайпаех хьалийза я. Факультета кафедрашан шозза гIулаьх доазачен дукха девачен, вузе болх баь йоккха опыт йолаш боча преподавателашца дакхIача пхоза дукхагIа маз бода, хIаьта доазод лехьарбаргаш аьча ларкIа хоьш ма биl.

Iилма-технически информаце боарам мичча-бесса балле а, переводичаш цун тептаташ тIелъаьхкелургбоаган, сел сиха йоихка хул (хIара 5—7 шу массаза доал шозза йоихкагIа хул из ма дарра кьича). Хьаьта квалифицированни специалист шиl балха тIа шиl Дахьене меттел, доазод дехьа а Iилманга вагIагIаьнарашца гучудаьлинаш малагIа Iамаш да хоьш хила дехкарийна, ва, хьедийла дайнар хьаделла па-тертари проблема кхьоачаш рационализеца доаладеш-наьхьаш дахари духьа. Компьютераш вай вахара юкъе-йоалараш английски метта доархIам лаклху, хIана аьлча-цIеттера ваш-ницеа метташ — форттан, бейсин, алгол, кьыдараш — из дарде а лаьца хьедьа да, тIакхка из Iомабана а барбан.

Цигара, ма гарра, кхьча мехка мотт ца хоьш хиlча, массаза а далаш вIаштIехьа гIулаьх хеттача тайбара тIакхдаккха.

Кхьча мехкий метташ хьехача хьехархой юрташкарча школашка ца тоьхраз, уж-ца-ш-ца яьлар-терраз, ца дезар, Iочу-ГIалгIай университета 1986 шера лаьхрхIа из гIулаьхь романо-германски филологе факультета I курсе деша хьачуьнга дерхI цигара школаш чакхъяьхха а бабина, даьр-ма Веденски, Малобеевски, Назрановски, Гажак-Юртовски. Советски районашка бахам а, школе кхьча мехка мотт Iомабяна а бола дешархой. Цо йиlт хуьйтарбя яцаш бола специалисташ сихаIа кийбе, хIана аьлча, зрелоста аттестата тIа кхьча мехка меттге оценка датта ешаш меттге пIьхенка Iадн латташ бочча школа йистеньяхкарий бонъо ян филологически факультеташа деша баз, ший-хоь отделене гIолла мара бо-халургбаш уж цига деша.

Университет, цу районашка абитуриенташ хьачу-эпара прапилаш хувцара хьакъеъза СССР Минвузана дехар дар да из Iеш, деша хьа-чубзаIаш луш йолча экзаменаша кийнбара царна новвисотаз де кийча а я: Iайи бIаьсган хоьхен канику-лаш болча хана университете курсаш вIашагIйохкарбе, общежитеи а луш, деша хьа-чуьнга программагIа хьежжа, цига эрсий мотти литературен, СССР истори хьехам хурбба опыт йола преподавателаш, кхьоачаш мехка мотт Iомабе ловш барам ма-гагIаш да ховрга.

М. РЯШИНА.

Л. Н. Толстой цIерах йолча Iочу - ГIалгIай паччахьалкхен университета романо - германски филологе факультета декан, филологи-ческа Iилмай кандидат.

Редактора зам. М. М. ХАМХОЕВ.

ХОА-МАШ

ВIАШАГIКХЕТАР

Уьх деношка Малгобекски района просвещене, культура, спорта болхлоех вIашагIьелла делегаци Къулбаседа-Йирий СССР Правобережни районе хьоашлагIа хилар. КПСС районна заве вIашагIкхийтар шин районна инвалидаш.

Цига нъаьмал дар Правобережни районе раисполкомна председатель С. С. Цокаева. Цо дийцар КПСС XXVII съезда нагкъаболлаш районна нъахьеъмачкош дахьа-чески яхье хьалхалатача промышленни а юртбоахама а коллектишех.

Хьаший хьежар халкъа образоване а культура а отделий, спортин организаторашца, медицинска опытага. Малгобекски горисполкома председателе дет Iара баркал аьлар цIендашта.

ВIашагIкхетар чакхдоалаш шин районе юкъе йоаца социалистически яьлча договор чIоагIдар.

АТЕНИСТИЧЕСКИЙ СЕМИНАР

Малгобекски района Инаркъера № 12 йолча школе библиотекарий атеистически семинар хилар.

Къаьста доккха дакъа лаьцар семинаре А. А. Картоевас кудгалдеча 9 «а» классе дешархоша. Цар кийчдаьча 4 дакъах латта-та дагахьарча журнало дийцар бусалба ди хьаьбаларх. Iарбий дешархоашуь Iомадеча хьужжа-ргоша хиннача хьалах, дин карахь-на хоьца доагIа гIалгIай къаман фольклор. Цуз тIехьаьга I.-Хь. Гойгова «Зманчгин Iомадеча» хьежа дувцарах инсценировка оттайир цар.

ДЕШАШ БА

Сунженски района С. М. Кирова цIеpагIча колхоза нъахьегамхой шоай профессиональни гоньяш дакъошца бIа. Тайп-тайпарча курсашка дешаш ба ка бо-ла ялат, баьнадаарш, хьайбаш, Iаьдаргаш. Юртбоахама специальносташ колхозникашта динкагIа йоьзайташ ба керттера дагахьа. Гаровой А. Плиев, керттера зоотехник С. Дзортов, механизаторий группага болх беш вола М. Котиев.

М. МАЖИТОВ.

ТЕЛЕПРОГРАММА

18 ФЕВРАЛЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Спору цхьан кIиналгIа».
9.10 — «Доги доагIаргдар». Телевизионни спектакль.
11.10 — «Кердадараш».
14.30 — «Кердадараш».
14.50 — «Нилмани техьаьгамаи бувзам». Документальни фильмаш цIеpагIча «Управление машинами». «Малхасана миллионаш». «Нохочалхойн дахьа-ческа яхье хьалхалатача промышленни а юртбоахама а коллективех.

Хьаший хьежар халкъа образоване а культура а отделий, спортин организаторашца, медицинска опытага. Малгобекски горисполкома председателе дет Iара баркал аьлар цIендашта.

ВIашагIкхетар чакхдоалаш шин районе юкъе йоаца социалистически яьлча договор чIоагIдар.

АТЕНИСТИЧЕСКИЙ СЕМИНАР

Малгобекски района Инаркъера № 12 йолча школе библиотекарий атеистически семинар хилар.

Къаьста доккха дакъа лаьцар семинаре А. А. Картоевас кудгалдеча 9 «а» классе дешархоша. Цар кийчдаьча 4 дахьах латта-та дагахьарча журнало дийцар бусалба ди хьаьбаларх. Iарбий дешархоашуь Iомадеча хьужжа-ргоша хиннача хьалах, дин карахь-на хоьца доагIа гIалгIай къаман фольклор. Цуз тIехьаьга I.-Хь. Гойгова «Зманчгин Iомадеча» хьежа дувцарах инсценировка оттайир цар.

ДЕШАШ БА

Сунженски района С. М. Кирова цIеpагIча колхоза нъахьегамхой шоай профессиональни гоньяш дакъошца бIа. Тайп-тайпарча курсашка дешаш ба ка бо-ла ялат, баьнадаарш, хьайбаш, Iаьдаргаш. Юртбоахама специальносташ колхозникашта динкагIа йоьзайташ ба керттера дагахьа. Гаровой А. Плиев, керттера зоотехник С. Дзортов, механизаторий группага болх беш вола М. Котиев.

М. МАЖИТОВ.

Х. АУШЕВА.

10.35, 11.40 — А. П. Гайдар. «Школа». 6-гIа класс.
11.05 — «Вай беш».
12.10 — Музыка. 7-гIа класс.
13.10 — СПТУ дешархошта. Эстетически яхетабилар.
13.40 — «Географи». 7-гIа класс.
14.10 — «Природоведение». Передачай почта.
14.40 — Ленинскни библиотека. В. И. Ленин. Советски Союза хьалхара декларац.
15.10 — «Кердадараш».
16.50 — «Ленина яхь бIаьстин». Телевизионни фильм.
17.50 — «БIаьстанга — ишт ма яхоачаш».
18.05 — «Лаьтта къех». Документальни фильм.
18.25 — «Нохч-ГIалгIайчен ди».
18.45 — «ДОСААФ лотерея». Фильм-реклама.
18.50 — «Хlара письмона — терцам» (нохчий меттала).
19.20 — Юмористика.
19.30 — «Заяц, Бокъо. Морзе».
20.00 — Вийса дахьзала хийла шун, бераш. «Малыш Карлсон». Мультипликацинни фильм. I-гIа дакъа.
20.15 — «Музыкальни икоси».
20.45 — «Хьай могаш хила дезам бале».
21.00 — «Ха».
21.40 — «Машара, безама, къахьегама нохш». Союза Цеи колонни залера сайре.
23.05 — «Кердадараш».

20 ФЕВРАЛЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «ДоттагIий хержаш». Телевизионни ишъ серн йола художественни фильм. 1-гIен 2-гIен серш.
10.50 — «Кердадараш».
11.30 — «Кердадараш».
14.50 — Вай мехка телевизионни студей документальни фильмаш: «Балаяк балин а тохаш», «Краснотурьинск».
15.25 — «Д. Шостакович. 7-гIа симфони. Музыкальни оагIонаш. Документаш. ДагадоагIаш».
16.10 — «Кердадараш».
16.30 — «Йоккаттта шу дальнеи бонкхатIен».
17.00 — «Вай беш».
17.30 — «Дешь тIехьа—гIулаьхь». Футболах дунен халкъашта юкъера вIашагIкхетар. Сборни Мексика — сборни СССР. Перерыв йолча хана (18.45) — «Тахан дунен тIа».
19.40 — «Кердадараш».
19.55 — ДоттагIий хержаш. Художественни фильм. 3-гIа серн.
21.00 — «Ха».
21.40 — «Останкино юкъара-дийна сайре». Ю. В. Андропова цIеpагIча «Ростсельмаш» производственни объединенне болх-лоша вIашагIкхетар.
23.25 — «Тахан дунен тIа».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Iуйранера гимнастика».
8.15 — «Дийнача газиа са». Телевизионни документальни фильм.
8.35, 9.35 — Физика. 6-гIа класс.
9.05, 12.10 — Испански мотт.
10.05 — С. Орлова поэзи.
10.35, 11.40 — Л. Н. Толстой. «ТIоми вашагIа». (Романа хьехаллин истории истореч). 9-гIа класс.
11.05 — Цкъалхен — чоалхенан баьнадаар. Дагахь-ноашта телевизионни журнал.
12.10 — Истори. 10-гIа класс. Кхомбара оцанла новвисотал дара совет.
13.40 — «Электроникен вайн».
13.40 — «Экспарш». Культурен местенни фильм субтитрашца.
15.10 — «Кердадараш».
17.40 — «Байракх дунен тIа гIолла». Документальни фильм.
18.20 — «Цхьаьнена тара йоацача ихкел фильм». Телевизионни фильм.
19.20 — Документальни фильм.
19.30 — «Кхерамазлен болам». Нохч-ГIалгIай АССР МВД ГIай назальникица ма. М. Ш. Хадиженка-Iа-мзамаз.
19.40 — «ГАИ приеме». Фильм.
19.45 — «Вийса дахьзала хийла шун, бераш». «Малыш Карлсон». Мультипликацинни фильм. 2-гIа дакъа.
20.00 — «Спорт». Внатонах Дунен чемпионат. Норвегера передача.
20.20 — Баскетбол. Европейски чемпионатан матчаш. Малкан. «Жальгирис» (Наунас) — «Линдо» (Франци).
21.40 — «Монастыр ишта ва тIаьхьа дуьне...». Телевизионни фильм.
23.00 — «Кердадараш».

21 ФЕВРАЛЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Хазуув». Художественни фильм. 3-гIа серн.
10.05 — «Хьайбай дунен тIа».
10.35 — «Кердадараш».
14.30 — «Кердадараш».
14.40 — «Эсий ихка. ЭлмагIа-вола вола». «ДезтиэлагIча шерий коммунисташ» ихача цикл-ицикл телевизионни фильм.
15.45 — Дialокс «Серенада»

УКВ

17.00 — «Музыкальни галерея». А. Дмиев.

19 ФЕВРАЛЬ

РАДИО

18 ФЕВРАЛЬ

6.40 — Керда хоамаш.
6.55 — 7.00 — Хоамаш, Хаотам.
8.15 — Республикански газетий обзор.
8.30 — Передачай программаш.
8.36 — 9.00 — Нохч-ГIалгIай ашарий концерт.
9.15 — «Къада хьалхарча йхьашша нохчбашнарша дувц» (нохчий меттала).
9.30 — 10.00 — «Къона заманхо» (гIалгIай меттала).
10.00 — Передачай программаш. Хаоттам.
10.01 — «Кхерилалын миф-ашан цар интерпретоваш». Къамзаьл (гIалгIай меттала).
10.16 — «Историческа лоар-хIам йола инициативаш».
16.31 — 17.00 — «Социалистически яхьашца хьалхалатта-рашта». Концерт.
18.00 — Керда хоамаш.
18.30 — КПСС XXVII съезда делегаташ хIоаттаяр. Шозаков-сни районе «Путь к коммунизму» яхача колхоза бригадир Н. Кочетов.
18.40 — 19.00 — «Кагирхой вахар» (нохчий меттала).
19.00 — «Iуйранера почта». Музыкальни передача.
9.40 — «Документальни экран».
10.40 — Ф. Шопен. Фортепьянни № 1 йолча оркестраца. Концерт.
11.20 — «Мухьаьхьен Африка халкъашца цхьоаргIа».
11.40 — И. Штраус. «Цыганский барон». Акта оперета тезмаш йола вальс.
11.50 — «Директор». Художественни фильм. 1-гIа серн.
13.00 — «Путешественний клуб».
14.00 — «Лаьттен сигналан форда тIехь».
14.30 — «Дунен нагирхой». (26 декабрь 1985 ш. хинна передача нерадаеллар).
15.00 — «Над ойна байса». Телевизионнни спектакля премьера. (Греци).
15.55 — «Шоаттден сайрийна». «Цхьа тайп».
17.25 — «Белама гонахьа». Концерт. I студа. Остаханно белама сайре.
18.00 — «Нохч-ГIалгIайчен ди».
19.10 — КПСС XXVII съезда нахъаболлаш. «Шалински районе нъахьегамхой гIулаьхьа пятилетка».
20.00 — «Вийса дахьзала хийла шун, бераш». «Волшебник изумрудного города тIеIалае». Мультипликацинни фильм. 1-гIа дакъа.
20.15 — Внатонах СССР чемпионат. Норвегера передача.
21.00 — «Ха».
21.40 — Приключенически фильмий экран. «Къаьнарча тешашка».
23.05
23.05 — «Кердадараш».

23 ФЕВРАЛЬ

I ПРОГРАММА

СОВЕТСКИ ЭСКАРЕН ТIЕМА - ФОРДА ГIОЛЕТ ДИ

8.00 — «Ха».
8.40 — «Ритмически гимнастика».
9.10 — «Iилмен техникен». Кинонумпал.
9.20 — «Спортлото» 6-гIа тиражаш.
9.30 — «Будильник».
10.00 — «Нохч - ГIалгIайчен да Советски Союзах».
11.00 — «Iуйранера почта». Музыкальни передача.
11.30 — «Путешественний клуб».
12.30 — «Музыкальни киноси».
13.00 — «Юртара сахьат».
14.00 — «Дешара го».
14.45 — Советски лаьтта шарахьара.
15.00 — «Сийлахьча тIема монологаш». Телевизионни документальни фильм. Премьера.
16.00 — «Кердадараш».
16.05 — Тахан — Советски Эскарен Тiема-Форда Флотен Ди.
16.20 — «Котлован илеш». Концерт.
18.00 — «Дунен халкъашта юкъера панорама».
19.45 — «Гальмарен юхарен ницеа». Цкъалхен — цIе. Эскарна тIа хьахара дошлой «Хьалхара эскар». Художественни фильм. 1-гIен 2-гIен серш.
21.00 — «Ха».
21.45 — Московски академически хоровой хореографически училища дешархой концерт.
22.30 — Конькобежни спортан хьехархой чемпионат. Спринтерски многобофье. Японера передача.
23.30 — «Ейгача атлетинах Европа чемпионат. Испанера передача.
23.30 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка я, дзаотта».
8.15 — «Моастагlчо кара ва ца туге...» Художественни фильм.
9.35 — «Ялыа школаз».
10.20 — «Фотоконкурс — «Объектив — Даймохк».
11.25 — «Ханаэн шийкIа». Поэтически антологи. В. Луговской.
11.45 — «Саг, Лаьтта. Вселенни».
12.30 — Мультипликацинни фильмаш: «Шайла «Юрити инкали», «Дехийн «Юригашн».
13.00 — «Эрсий къаьнарча».
13.30 — «Ширбашлоаш. Сеаэшни Железнин дивизей военни-спортивни соревнованеш».
13.10 — Советски Эскарен Тiема-Форда Флотен Ди. «Тема традицеата тешаме да».
13.50 — «Хlараниера хьежжа» (городской автотранспорта балхах).
16.10 — Документальни фильм.
16.30 — Съезда делегатала керхай. СССР 50 шу дизарга цIеpагIча «Волжский химический завода ОТК коммикатIйена лаборантка Э. Г. Магомедова.
16.40 — Космосе гIоллара къаьмал. Телемост Ленингрда — Сиэтл (США).
17.30 — В. Матнев. «Партизаны». Грозненски студи телевидени спектакль (нохчий меттала).
19.00 — «Хьайбай дунен тIа».
20.00 — «Вийса дахьзала хийла шун, бераш». «Волшебника Изумрудна тIеIала». Мультипликацинни фильм. 2-гIа дакъа.
20.15 — Внатонах Советски Союзан чемпионат. Норвегера передача.
21.00 — «Ха».
21.45 — Экрана тIа — кинонемедн. «Лорале автомобилаех».

22 ФЕВРАЛЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Гальмарен юхарен ницеа».
9.10 — Цкъалхен — цIе. Эскарна тIа хьахара дошлой «Хьалхара эскар». Художественни фильм. 1-гIен 2-гIен серш.
21.00 — «Ха».
21.45 — Московски академически хоровой хореографически училища дешархой концерт.
22.30 — Конькобежни спортан хьехархой чемпионат. Спринтерски многобофье. Японера передача.
23.30 — Ейгача атлетинах Европа чемпионат. Испанера передача.
23.30 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка я, дзаотта».
8.15 — «Моастагlчо кара ва ца туге...» Художественни фильм.
9.35 — «Ялыа школаз».
10.20 — «Фотоконкурс — «Объектив — Даймохк».
11.25 — «Ханаэн шийкIа». Поэтически антологи. В. Луговской.
11.45 — «Саг, Лаьтта. Вселенни».
12.30 — Мультипликацинни фильмаш: «Шайла «Юрити инкали», «Дехийн «Юригашн».
13.00 — «Эрсий къаьнарча».
13.30 — «Ширбашлоаш. Сеаэшни Железнин дивизей военни-спортивни соревнованеш».
13.10 — Советски Эскарен Тiема-Форда Флотен Ди. «Тема традицеата тешаме да».
13.50 — «Хlараниера хьежжа» (городской автотранспорта балхах).
16.10 — Документальни фильм.
16.30 — Съезда делегатала керхай. СССР 50 шу дизарга цIеpагIча «Волжский химический завода ОТК коммикатIйена лаборантка Э. Г. Магомедова.
16.40 — Космосе гIоллара къаьмал. Телемост Ленингрда — Сиэтл (США).
17.30 — В. Матнев. «Партизаны». Грозненски студи телевидени спектакль (нохчий меттала).
19.00 — «Хьайбай дунен тIа».
20.00 — «Вийса дахьзала хийла шун, бераш». «Волшебника Изумрудна тIеIала». Мультипликацинни фильм. 2-гIа дакъа.
20.15 — Внатонах Советски Союзан чемпионат. Норвегера передача.
21.00 — «Ха».
21.45 — Экрана тIа — кинонемедн. «Лорале автомобилаех».

23 ФЕВРАЛЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Ритмически гимнастика».
9.10 — «Iилмен техникен». Кинонумпал.
9.20 — «Спортлото» 6-гIа тиражаш.
9.30 — «Будильник».
10.00 — «Нохч - ГIалгIайчен да Советски Союзах».
11.00 — «Iуйранера почта». Музыкальни передача.
11.30 — «Путешественний клуб».
12.30 — «Музыкальни киноси».
13.00 — «Юртара сахьат».
14.00 — «Дешара го».
14.45 — Советски лаьтта шарахьара.
15.00 — «Сийлахьча тIема монологаш». Телевизионни документальни фильм. Премьера.
16.00 — «Кердадараш».
16.05 — Тахан — Советски Эскарен Тiема-Форда Флотен Ди.
16.20 — «Котлован илеш». Концерт.
18.00 — «Дунен халкъашта юкъера панорама».
19.45 — «Гальмарен юхарен ницеа». Цкъалхен — цIе. Эскарна тIа хьахара дошлой «Хьалхара эскар». Художественни фильм. 1-гIен 2-гIен серш.
21.00 — «Ха».
21.45 — Московски академически хоровой хореографически училища дешархой концерт.
22.30 — Конькобежни спортан хьехархой чемпионат. Спринтерски многобофье. Японера передача.
23.30 — Ейгача атлетинах Европа чемпионат. Испанера передача.
23.30 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка я, дзаотта».
8.15 — «Моастагlчо кара ва ца туге...» Художественни фильм.
9.35 — «Ялыа школаз».
10.20 — «Фотоконкурс — «Объектив — Даймохк».
11.25 — «Ханаэн шийкIа». Поэтически антологи. В. Луговской.
11.45 — «Саг, Лаьтта. Вселенни».
12.30 — Мультипликацинни фильмаш: «Шайла «Юрити инкали», «Дехийн «Юригашн».
13.00 — «Эрсий къаьнарча».
13.30 — «Ширбашлоаш. Сеаэшни Железнин дивизей военни-спортивни соревнованеш».
13.10 — Советски Эскарен Тiема-Форда Флотен Ди. «Тема традицеата тешаме да».
13.50 — «Хlараниера хьежжа» (городской автотранспорта балхах).
16.10 — Документальни фильм.
16.30 — Съезда делегатала керхай. СССР 50 шу дизарга цIеpагIча «Волжский химический завода ОТК коммикатIйена лаборантка Э. Г. Магомедова.
16.40 — Космосе гIоллара къаьмал. Телемост Ленингрда — Сиэтл (США).
17.30 — В. Матнев. «Партизаны». Грозненски студи телевидени спектакль (нохчий меттала).
19.00 — «Хьайбай дунен тIа».
20.00 — «Вийса дахьзала хийла шун, бераш». «Волшебника Изумрудна тIеIала». Мультипликацинни фильм. 2-гIа дакъа.
20.15 — Внатонах Советски Союзан чемпионат. Норвегера передача.
21.00 — «Ха».
21.45 — Экрана тIа — кинонемедн. «Лорале автомобилаех».

24 ФЕВРАЛЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Ритмически гимнастика».
9.10 — «Iилмен техникен». Кинонумпал.
9.20 — «Спортлото» 6-гIа тиражаш.
9.30 — «Будильник».
10.00 — «Нохч - ГIалгIайчен да Советски Союзах».
11.00 — «Iуйранера почта». Музыкальни передача.
11.30 — «Путешественний клуб».
12.30 — «Музыкальни киноси».
13.00 — «Юртара сахьат».
14.00 — «Дешара го».
14.45 — Советски лаьтта шарахьара.
15.00 — «Сийлахьча тIема монологаш». Телевизионни документальни фильм. Премьера.
16.00 — «Кердадараш».
16.05 — Тахан — Советски Эскарен Тiема-Форда Флотен Ди.
16.20 — «Котлован илеш». Концерт.
18.00 — «Дунен халкъашта юкъера панорама».
19.45 — «Гальмарен юхарен ницеа». Цкъалхен — цIе. Эскарна тIа хьахара дошлой «Хьалхара эскар». Художественни фильм. 1-гIен 2-гIен серш.
21.00 — «Ха».
21.45 — Московски академически хоровой хореографически училища дешархой концерт.
22.30 — Конькобежни спортан хьехархой чемпионат. Спринтерски многобофье. Японера передача.
23.30 — Ейгача атлетинах Европа чемпионат. Испанера передача.
23.30 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка я, дзаотта».
8.15 — «Моастагlчо кара ва ца туге...» Художественни фильм.
9.35 — «Ялыа школаз».
10.20 — «Фотоконкурс — «Объектив — Даймохк».
11.25 — «Ханаэн шийкIа». Поэтически антологи. В. Луговской.
11.45 — «Саг, Лаьтта. Вселенни».
12.30 — Мультипликацинни фильмаш: «Шайла «Юрити инкали», «Дехийн «Юригашн».
13.00 — «Эрсий къаьнарча».
13.30 — «Ширбашлоаш. Сеаэшни Железнин дивизей военни-спортивни соревнованеш».
13.10 — Советски Эскарен Тiема-Форда Флотен Ди. «Тема традицеата тешаме да».
13.50 — «Хlараниера хьежжа» (городской автотранспорта балхах).
16.10 — Документальни фильм.
16.30 — Съезда делегатала керхай. СССР 50 шу дизарга цIеpагIча «Волжский химический завода ОТК коммикатIйена лаборантка Э. Г. Магомедова.
16.40 — Космосе гIоллара къаьмал. Телемост Ленингрда — Сиэтл (США).
17.30 — В. Матнев. «Партизаны». Грозненски студи телевидени спектакль (нохчий меттала).
19.00 — «Хьайбай дунен тIа».
20.00 — «Вийса дахьзала хийла шун, бераш». «Волшебника Изумрудна тIеIала». Мультипликацинни фильм. 2-гIа дакъа.
20.15 — Внатонах Советски Союзан чемпионат. Норвегера передача.
21.00 — «Ха».
21.45 — Экрана тIа — кинонемедн. «Лорале автомобилаех».

25 ФЕВРАЛЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Ритмически гимнастика».
9.10 — «Iилмен техникен». Кинонумпал.
9.20 — «Спортлото» 6-гIа тиражаш.
9.30 — «Будильник».
10.00 — «Нохч - ГIалгIайчен да Советски Союзах».
11.00 — «Iуйранера почта». Музыкальни передача.
11.30 — «Путешественний клуб».
12.30 — «Музыкальни киноси».
13.00 — «Юртара сахьат».
14.00 — «Дешара го».
14.45 — Советски лаьтта шарахьара.
15.00 — «Сийлахьча тIема монологаш». Телевизионни документальни фильм. Премьера.
16.00 — «Кердадараш».
16.05 — Тахан — Советски Эскарен Тiема-Форда Флотен Ди.
16.20 — «Котлован илеш». Концерт.
18.00 — «Дунен халкъашта юкъера панорама».
19.45 — «Гальмарен юхарен ницеа». Цкъалхен — цIе. Эскарна тIа хьахара дошлой «Хьалхара эскар». Художественни фильм. 1-гIен 2-гIен серш.
21.00 — «Ха».
21.45 — Московски академически хоровой хореографически училища дешархой концерт.
22.30 — Конькобежни спортан хьехархой чемпионат. Спринтерски многобофье. Японера передача.
23.30 — Ейгача атлетинах Европа чемпионат. Испанера передача.
23.30 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка я, дзаотта».
8.15 — «Моастагlчо кара ва ца туге...» Художественни фильм.
9.35 — «Ялыа школаз».
10.20 — «Фотоконкурс — «Объектив — Даймохк».
11.25 — «Ханаэн шийкIа». Поэтически антологи. В. Луговской.
11.45 — «Саг, Лаьтта. Вселенни».
12.30 — Мультипликацинни фильмаш: «Шайла «Юрити инкали», «Дехийн «Юригашн».
13.00 — «Эрсий къаьнарча».
13.30 — «Ширбашлоаш. Сеаэшни Железнин дивизей военни-спортивни соревнованеш».
13.10 — Советски Эскарен Тiема-Форда Флотен Ди. «Тема традицеата тешаме да».
13.50 — «Хlараниера хьежжа» (городской автотранспорта балхах).
16.10 — Документальни фильм.
16.30 — Съезда делегатала керхай. СССР 50 шу дизарга цIеpагIча «Волжский химический завода ОТК коммикатIйена лаборантка Э. Г. Магомедова.
16.40 — Космосе гIоллара къаьмал. Телемост Ленингрда — Сиэтл (США).
17.30 — В. Матнев. «Партизаны». Грозненски студи телевидени спектакль (нохчий меттала).
19.00 — «Хьайбай дунен тIа».
20.00 — «Вий